

**SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA**  
**Pf.II.20.906/2013/4.szám**

A Szegedi Ítéltábla dr. Séllei Imre ügyvéd által képviselt felperesnek - a dr. Gulyás Zoltán ügyvéd által képviselt alperes ellen személyhez fűződő jogok megsértésének megállapítása iránt indított perében a Szolnoki Törvényszék 2013. október 3. napján kelt 17.P.20.533/2013/16. számú ítélete ellen az alperes 17. sorszáma alatt benyújtott fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

**Í T É L E T E T :**

Az elsőfokú bíróság ítéletét **részben**, az alábbiak szerint újraszövegezve **megváltoztatja**:

Megállapítja, hogy az alperes a **(település 1. neve)** Város Önkormányzat képviselő-testületének 2011. november 7-i rendkívüli ülésén valótlanul állította, hogy a „felperes képtelen volt **(település 2. neve)** településsel megegyezni a kiválás kapcsán, és ez a városnak 10-40 000 000 Ft-jába került."

Ugyancsak valótlanul állította, hogy „szándékosan - hogy magát mentse - az egész várost nyomorba akarja taszítani".

Megállapítja továbbá, hogy az alperes a fenti valótlan kijelentéseivel megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

Kötelezi az alperest, hogy az ítélet fenti jogsértést megállapító rendelkezését 15 napon belül írásban küldje meg **(település 1. neve)** Város Önkormányzat képviselő-testülete tagjainak.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasítja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 18 000 (tizennyolcezer) Ft elsőfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 24 000 (huszonnégyezer) Ft másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

**I N D O K O L Á S**

A felperes **(település 1. neve)** városának polgármestere, az alperes **(település 1. neve)** Város

Önkormányzat képviselő-testületének tagja.

**(település 1. neve)** Város Önkormányzatának kb. 4 milliárd Ft tartozása állt fenn az **(E.)** Bank felé, amelynek törlesztése kapcsán fizetési nehézségekkel küzdött. Az adósság rendezése érdekében 2012. januárjában a felek között egyeztetés kezdődött, amelynek során felmerült az önkormányzatot terhelő kezelési költség felülvizsgálatának (csökkentésének, elengedésének) a kérdése is.

Az **(E.)** Bank a 2012. január 25-én kelt levelében értesítette az önkormányzatot döntéshozó testületének az önkormányzat gazdálkodásának és pénzügyi helyzetének felülvizsgálata során hozott határozatáról. Ez egyebek között az önkormányzati kötvények átstrukturálásának lehetőségét ahhoz a feltételhez kötötte, hogy a kötvényügyletekhez legalább 600 000 000 Ft fedezeti értékű ingatlan kerüljön biztosítékként bevonásra.

A felperes 2012. szeptember 4-én a banknak írt levelében az önkormányzat likviditási problémáira hivatkozással kérte a **(település 1. neve)** I. kötvény kezelési díjának csökkentését, illetve megszüntetését.

Az adósság mikénti teljesítése tárgyában az érintett felek 2012. október 18-án tárgyalást tartottak, amelyen az **(E.)** Bank képviselőjében **(bank képviselőinek neve)**, míg az önkormányzat részéről a felperes, **(gazdasági iroda vezetője)** a gazdasági iroda vezetője, **(jegyző)** jegyző és az alperes vettek részt. E megbeszélésen szintén felmerült a további biztosítékkadás kérdése az önkormányzat forgalomképes ingatlanainak jelzálogfedezetként történő lekötésével.

Az **(E.)** Bank a 2012. október 24-én kelt levelében tájékoztatta a felperest az önkormányzat 2012. évi gazdálkodásának, illetve pénzügyi és vagyoni helyzetének felülvizsgálatával kapcsolatos megállapításairól. Közölte továbbá, hogy a gyenge gazdálkodási helyzetre és fizetési képességre tekintettel további fedezetre tart igényt, ezért előírja az önkormányzat még meg nem terhelt forgalomképes ingatlanvagyonának biztosítékként történő bevonását, jelzáloggal történő megterhelését. Utalt arra, hogy az önkormányzat 411 db jelzálogjoggal nem terhelt ingatlanállománnyal rendelkezik, amelynek nyilvántartott értéke nettó 1 425 572 625 Ft.

A felperes 2012. október 18-i megbeszélésen előterjesztett kérésére reagálva a bank a 2012. október 30. napján kelt levelében arról tájékoztatta az önkormányzatot, hogy nem áll módjában a kezelési díjat megszüntetni illetve mérsékelni, és utalt egyebek mellett a 2012. október 24-i levél tartalmára.

**(település 2. neve)** község lakosai 2000. évben népszavazással döntöttek a **(település 1. neve)** településtől való szétválásról, amelynek következtében 2002. októberétől **(település 2. neve)** önálló önkormányzattal rendelkező település lett. A két önkormányzat testülete 2002. októberében bizottságot állított fel a települések közötti vagyonmegosztás céljából. Az egyeztetés eredményeként a **(település 2. neve)** Község Önkormányzat közigazgatási területén lévő ingatlanokat **(település 1. neve)** Város Önkormányzata átadta, az egyéb

kérdésekben azonban a bizottság tagjai megegyezni nem tudtak. **(település 2. neve)** Önkormányzatának közel egymilliárd forint volt az igénye **(település 1. neve)** Város Önkormányzatával szemben, amelynek érvényesítése iránt pert indított. A perben készült szakvélemények közül az egyik **(település 1. neve)** Város Önkormányzatának fizetési kötelezettségét 50 000 000 Ft-ban, egy másik szakvélemény 400 000 000 Ft-ban határozta meg. A per 2004. évben indult, majd az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését követően megismételt eljárásban a bíróság 412 626 000 Ft és járulékai - egyebek mellett a perköltség - megfizetésére kötelezte **(település 1. neve)** Város Önkormányzatát.

Az **(E.)** Bank 2012. júniusában tájékoztatást kért **(település 1. neve)** Város Önkormányzatától a per állásáról. A felperes 2012. augusztus 2-án tájékoztatta a bankot, hogy a **(ítélőtábla neve)** Ítéltábla a per tárgyalását 2013. január 16. napjára tűzte ki, és közölte a perértéket.

A 2012. október 18. napján tartott megbeszélésen a felperes felvetette, hogy az önkormányzati ingatlanok jelzálogjoggal való terhelése alkalmas lenne annak megakadályozására, hogy a per eredményeként az önkormányzatot terhelő fizetési kötelezettség teljesítése körében azok végrehajtás alá kerüljenek.

**(település 1. neve)** Város Önkormányzatának képviselő-testülete 2012. november 7-én rendkívüli ülést tartott. A 9. napirendi pontot az **(E.)** Bank részére történő jelzálogbiztosíték nyújtására vonatkozó előterjesztés megtárgyalása képezte. A felperes által készített előterjesztés a következőket tartalmazta:

„1. **(település 1. neve)** Város Önkormányzat képviselő-testülete a kibocsátott **(település 1. neve)** I., **(település 1. neve)** II. kötvény további biztosítékául felajánlja az **(E.)** Banknak a forgalomképes vagyonelemeket azzal a feltétellel, hogy bármely biztosítékul szolgáló ingatlan értékesítése esetén azt a fedezeti biztosítékból - a jelzálogjog bejegyzés törlésével egyidejűleg - minden esetben kiengedi.

2. **(település 1. neve)** Város Önkormányzat képviselő-testülete hozzájárul a forgalomképes ingatlanokra az **(E.)** Bank Zrt. javára történő jelzálogjog bejegyzéséhez....”

A közgyűlést a felperes **(képviselő neve)** képviselő kérdésére arról tájékoztatta, hogy a bank kérte a további fedezet felajánlását.

Az alperes hozzászólásában kijelentette: „... Polgármester asszony hazudik.... ez az előterjesztés nem másról szól, mint arról, hogy a polgármester önként ajánlotta fel az önkormányzat vagyonát, ezt a bank soha nem kérte ebben a formában.... és még azt is kérte, hogy az ne úgy tűnjön, hogy ő kéri, hanem hogy úgy tűnjön, hogy ezt a bank kéri. A bank legnagyobb csodálkozását fejezte ki, hogy miért kéri ezt a Polgármester asszony tőlük. A Polgármester asszony erre azt mondta, hogy azért kéri, hogy **(település 2. neve)** vagyonmegosztási perében **(település 2. neve)** ne tudja ezt az ingatlant értékesíteni, illetve elvinni... Polgármester asszony szándékosan a mélybe akarja taszítani a várost ezzel a lépésével. Ez egy hazugság, amit ide leírt... Maga nem polgármesternek való. Szégyellje magát! Álljon föl és menjen ki! Maga szándékosan csak hogy magát mentse, az egész várost nyomorba akarja taszítani... A **(település 2. neve)**-i vagyonmegosztási per egyedül az Ön felelőssége Polgármester asszony... Azért

mert képtelen volt egy szomszédos településsel megegyezni, ami a városnak súlyos 10-40 millió forintjába kerül."

A felperes válaszában a bank levelére hivatkozott az előterjesztés kapcsán, majd így folytatta: „Valóban kértem a bankot, hogy fontolják meg ezt és kérjék tőlünk ha lehetséges, és valóban igaz, hogy a **(település 2. neve)**-i vagyonmegosztási per kockázata miatt kértem ilyet.". Majd elmondta, ha az elsőfokú ítélettel megegyező ítélet születik az ítéletátlán, akkor 400 000 000 Ft értékben az önkormányzatnak forgalomképes vagyonnal kell kielégítenie a követelést. Utalt arra, hogy erre a kockázatra informálisan felhívta a képviselők figyelmét, mivel azonban erre senki nem reagált, úgy gondolta, ezen a tárgyaláson „az **(E.)** Bank részéről ezt a lehetőséget megkérdezi". Utalt továbbá arra, hogy a kérdésben a képviselő-testület hozza meg a végső döntést.

A felperes keresetében kérte annak megállapítását, hogy az alperes a 2012. november 7-én tartott önkormányzati ülésen valótlan tartalmú kijelentéseivel megsértette személyiségi jogait. Kérte továbbá az alperes további jogsértéstől történő eltiltását, valamint elégtételadásra kötelezését oly módon, hogy az alperes a jogerős ítéletet követő legközelebbi nyilvános önkormányzati testületi ülésen élő szóban tett nyilatkozatában ismerje el a jogsértés tényét, és a kereset tárgyává tett állításai valótlanságát.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Védekezése szerint tényállításnak minősülő közlései valóságok, míg a véleményként értékelendő kijelentései nem lépik túl a véleménynyilvánítás kereteit, figyelemmel a felperes közszereplői minőségére is.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes a 2011. november 7-i testületi ülésen megsértette a felperes személyiségi jogait.

Kötelezte az alperest, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követő testületi ülésen a felperes jóhírneve és emberi méltósága megsértése miatt adjon elégtételt a következők szerint:

- Jelentse ki, hogy valótlanul állította, hogy a felperes képtelen volt **(település 2. neve)** településsel megegyezni a kiválás kapcsán, és ez a városának 10-40 millió forintjába került.

- Jelentse ki, hogy hamis színben tüntette fel azt a tény, hogy az **(E.)** Bank további ingatlanfedezetet kért jelzálogul **(település 1. neve)**től.

Valótlanul állította, hogy ez a felperes önkéntes felajánlásával történt, holott a bank ilyet soha nem kért.

- Jelentse ki, hogy a valóságnak az felel meg, hogy **(település 1. neve)** és **(település 2. neve)** között 2004-2013. év között per volt folyamatban, melyet **(település 2. neve)** kezdeményezett. A felek azért nem tudtak megegyezni, mert a kompenzáció tekintetében nagyságrendi eltérés volt közöttük. A perköltség nem a felperes magatartása, hanem a pertartam miatt lett milliós összeg.

- A valós tények szerint az **(E.)** Bank **(település 1. neve)** súlyos anyagi helyzete, a közel

negyvenmilliárd forintos kötvénykibocsátással kapcsolatos törlesztések elmaradása miatt igényelt további forgalomképes ingatlanfedezetet **(település 1. neve)** várostól.

- Az alperes a testületi ülésen fejezte ki sajnálatát, hogy valótlan és hamis állításai hangnemével is súlyosan megsértette a felperes becsületét, jóhírnevét, amikor nyilvánosság előtt a következőket mondta: „Maga nem polgármesternek való, maga szándékosan, hogy mentse magát, az egész várost nyomorba akarja taszítani.”. Kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 50 000 Ft perköltséget.

Értékelve az **(E.)** Bank Zrt-vel folytatott levelezés adatait, valamint a bank részéről tárgyalásokat folytató alkalmazottak tanúvallomását, megállapította, hogy a további fedezet bevonására vonatkozó kezdeményezés a pénzügyintézet részéről történt az önkormányzat gazdasági és pénzügyi helyzetére figyelemmel. Rámutatott, a felperes előadását, miszerint megkísérelte elérni a kezelési költség csökkenését, illetve fizetési kötelezettség alóli mentesítését, a 2012. szeptember 4-i levél alátámasztotta. Mindezek alapján valótlanak ítélte azt az alperesi kijelentést, hogy a további ingatlanfedezetet a felperes önkéntesen ajánlotta fel a pénzügyintézetnek.

Az e körben felajánlott alperesi tanúbizonyítás lefolytatását mellőzte azzal az indokkal, hogy a meghallgatni kért tanúk a felperes elleni fegyelmi eljárásban közreműködtek, illetve a tanúkkal szemben a felperes büntetőeljárást kezdeményezett, ilyen körülmények között a tanúktól elfogulatlan vallomás álláspontja szerint nem volt várható.

Kiemelte, a 40 milliárd forintos kötvénykibocsátással szemben **(település 1. neve)** Város Önkormányzatának összes forgalomképes ingatlana alig haladta meg az egymilliárd forintot, ilyen körülmények között pedig nem állapítható meg, hogy a felperes „kótyavetyélte” volna el a város vagyonát.

Valótlanak találta azt az alperesi állítást is, miszerint a felperes magatartása vezetett ahhoz, hogy **(település 1. neve)**nek a **(település 2. neve)**sel kapcsolatos megegyezés hiányában kára keletkezett. E körben hivatkozott arra, tényként állapítható meg, hogy a pert **(település 2. neve)** Község Önkormányzata kezdeményezte, a peradatok alapján a perben egymással ellentétes szakértői vélemények születtek, a perköltség összegére befolyásoló tényező volt, hogy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az eljárás megismétlésére került sor, emiatt a pertartam közel 10 évet tett ki. E körülményeket érkelve valótlan állításnak minősítette, hogy a felperes nem tudott megegyezni a szomszédos településsel.

Mindezek alapján megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát, erre tekintettel a jogsértést megállapította és megalapozottnak találta az elégtételadásra irányuló kérelmet is.

Az ítélet ellen benyújtott fellebbezésében az alperes elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb

határozat hozatalára utasítását kérte az elsőfokú eljárás szabályainak megsértése miatt, másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértést követett el azzal, hogy nem hallgatta meg személyesen, összefüggő személyes nyilatkozata nélkül ugyanis az általa kezdeményezett tanúmeghallgatás nem tudta betölteni a szerepét, mivel az elsőfokú bíróság nem volt abban a helyzetben, hogy a meghallgatott tanúktól olyan körülményekre kérdezzen rá, amelyek előadásának függvényében jelentőséggel bírtak, illetve bírhattak volna.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság mellőzte **(képviselő neve)** és **(tanú neve)** tanúk meghallgatását. Álláspontja szerint a bíróság a tanúk vallomása tartalmának megismerése nélkül nem foglalhat állást abban a kérdésben, hogy a vallomásukat fel tudja-e használni ítélezése alapjául. Véleménye szerint az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indokolja az is, hogy az ítélet rendelkező része iratellenesen tünteti fel 40 milliárd forintban **(település 1. neve)** Önkormányzat tartozását, az ugyanis helyesen négymilliárd forint.

Az ítélet érdemét illetően álláspontja szerint a felperes közgyűlési jegyzőkönyvben rögzített nyilatkozata alátámasztja a fedezet önkéntes felajánlására vonatkozó kijelentésének valóságát. Hangsúlyozta, a pénzintézet munkatársai személyes meghallgatásukkor az október 18-i egyeztetés lényegi tartalmát az október 24-i levél tartalma szerint határozták ugyan meg, ezzel szemben azonban a felperes a **(település 2. neve)-i** vagyonmegosztási per várható kimenetelét is megjelölte a levél keletkezésének inspirációjaként. Ilyen körülmények között álláspontja szerint bizonyított, hogy a felperes vetette fel az összes ingatlan jelzálogjoggal való megterhelésének a lehetőségét. Kiemelte, a bank csak 600 millió forint fedezetértékű ingatlant kért biztosítékként bevonni a kölcsönügyletbe. Utalt arra, hogy a korábbi erre vonatkozó kéréseket a képviselő-testület következetesen elutasította, ezért téves az a következtetés, hogy a pénzintézet a perbeli egyeztetésen saját szándékából az addigi fedezeti értéken felül az összes ingatlant kérte volna bevonni a kölcsönügylet biztosítására.

Álláspontja szerint nem valósít meg jogsértést az a nyilatkozata sem, amely arra vonatkozik, hogy a felperes a várost nyomorba akarja taszítani. E körben hivatkozott **(bank képviselője)** tanú vallomására, aki elmondta, hogy a jelzálogjoggal terhelt ingatlan eladása esetén főszabály szerint az abból befolyt összeg teljes egészében a bankot illeti meg, így az ingatlanok biztosítéku adása az önkormányzat gazdálkodását ellehetetlenítette volna.

Hivatkozott **(település 2. polgármestere)** **(település 2. neve)-i** polgármester tanúvallomására, aki előadta, hogy a javukra megítélt perköltség 7-8 millió forint volt. Érvelése szerint a becsült költségekre tett nyilatkozata az objektív tények függvényében a valóság alapot nem nélkülözi, ezért kizárja annak a lehetőségét, hogy véleménye a felperes jóhírnevét sértse. Hangsúlyozta, a tanúmeghallgatást arra a körülményre indítványozta, hogy **(település 1. neve)** Város Önkormányzat képviselő-testületének tagjai hogyan viszonyultak a peres eljáráshoz, mi volt a lakosság véleménye az eljárás tényével és időtartamával kapcsolatban.

Álláspontja szerint az ezt meghaladóan jogsértőnek minősített kijelentései („szégyellje

magát", „álljon fel és menjen ki") véleménynyilvánításnak minősülnek, amelyek nem lépik túl annak kereteit.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés **részben alapos**.

A felperes keresetének petítumában nem jelölte meg, melyek azok a konkrét alperesi kijelentések, amelyek kapcsán személyiségvédelmi igényt kíván érvényesíteni. A kereset pontosítására az elsőfokú eljárásban nem került sor, ezért felperesi fellebbezés hiányában az ítélőtábla úgy tekintette, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező részében szereplő kijelentések képezik a per és ehhez képest a másodfokú eljárás tárgyát.

Az alperes fellebbezése kapcsán az ítélőtáblának mindenekelőtt azt kellett vizsgálnia, hogy az elsőfokú eljárásban történt-e olyan lényeges eljárási szabálysértés, amely miatt a tárgyalás megismétlése illetve kiegészítése szükséges (Pp. 252. § (2) bekezdés). A fél személyes meghallgatásának elmulasztása abban az esetben minősül az elsőfokú eljárás megismétlését eredményező eljárási szabálysértésnek, ha a Pp. a fél meghallgatását kötelezően előírja (származási perek, a jogszabályban írt kivételektől eltekintve a házassági, gondnoksági per). A jelen perre ilyen rendelkezést a Pp. nem tartalmaz, ezért az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezésére a fél meghallgatásának hiánya miatt akkor kerülhet sor, ha emiatt a tényállás feltáratlan maradt és ezért az ítélet megalapozatlan (Pp. 252. § (3) bekezdés). A jelen perben azonban ez nem állapítható meg. Az alperes és jogi képviselője a tárgyalásokon megjelent, álláspontját jogi képviselője útján kifejtette, írásbeli beadványaiban védekezését részletesen előadta, bizonyítási indítványait előterjesztette, s e beadványokat az elsőfokú bíróság a per anyagává tette. Az a tény, hogy az elsőfokú ítélet az önkormányzatot terhelő tartozás összegét tévesen tüntette fel, szintén nem hatályon kívül helyezési ok, az ítélőtábla tényállásában a tévedést korrigálta.

Mindezekre tekintettel nem volt akadálya annak, hogy az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét érdemben bírálja felül.

A Ptk. általánosságban védi a személyhez fűződő jogokat oly módon, hogy azt mindenki köteles tiszteletben tartani, így a jogosult a személyiségi jogainak sértetlenségét mindenkivel szemben követelheti, és e védelem érdekében a törvény által biztosított valamennyi jogi eszközt igénybe veheti. A személyiségi jog alanyai nem saját személyes adottságukhoz igazodva, illetve személyiségük értékelésétől függően, hanem mindenkivel szemben azonosan alkalmazott mérce alapulvételével jogosultak a védelemre. A Ptk. 78. § (2) bekezdése szerint a jóhírnév sérelmét jelenti

különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel vagy való tényt hamis színben tüntet fel. A jóhírnévhez fűződő jogot különböző magatartások sérthetik: a jogsértés megállapítható, ha a közlés tényállítást fejez ki, objektíve valótlan, és ezáltal alkalmas az érintett értékelésének hátrányos befolyásolására. A véleménynyilvánítás is eredményezheti a jóhírnév sérelmét, ha minden ténybeli alapot

nélkülözve tartalmaz értékítéletet, illetve ha kifejezésmódjában indokolatlanul bántó, sértő, lealázó (BH2003. 407/II., BH1993. 89, eBDT2007. 1701.I., eBDT2012. 2740.I.).

A jogvita elbírálása szempontjából a bíróságnak mindenekelőtt abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a sérelmezett kijelentések tényállítást tartalmaznak vagy véleménynyilvánításnak minősülnek. A tényállítás a múltban vagy a jelenben történt konkrét cselekményre vagy eseményre vonatkozó közlés. A tényállítást a véleménynyilvánítástól elhatárolja ezen túl az is, hogy míg a tények fennállása bizonyítható, addig az értékítéletek valóságtartalma nem bizonyítható (Emberi Jogok Európai Bírósága, 12188/2006. számú kérelem Csánics kontra Magyarország ítélet, eBDT2011. 2403).

A Legfelsőbb Bíróság személyiségvédelmi perekben is irányadó - A sajtó-helyreigazítás érvényesülési köréről és az elbírálásánál irányadó szempontokról szóló - PK 12. számú állásfoglalásának II. pontja értelmében a közleményt a maga egészében kell vizsgálni, a kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni. A közlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értelmezni és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. A kérelmező személyének megítélése szempontjából közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések figyelmen kívül maradnak.

Lényeges, hogy a személyiségi jogsértés megállapításához elegendő annak bizonyítása, hogy a másik fél magatartása a jog által védett személyiségi érdekkörbe történő behatolást jelentett, személyiségi alanyi jogait érintette. Ha ez beigazolódott, a másik félnek kell a tényállítások valóságát bizonyítania (eBDT2007. 1694.I., eBDT2005. 1277.I.). Erre figyelemmel a tényállítások valóságának bizonyítása az alperest terhelte.

Mindezen szempontok alapján vizsgálta az ítélőtábla, hogy a per tárgyát képező kijelentések jogsértőek-e.

I. Az alperes azon kijelentése, miszerint a felperes képtelen volt **(település 2. neve)** településsel megegyezni a kiválás kapcsán, és ez a városnak 10-40 000 000 Ft-jába került, egyértelműen tényállítás, amely a megelőző szövegrészekkel együttesen értelmezve azt juttatja kifejezésre, hogy a felperes magatartására illetve mulasztására vezethető vissza, miszerint a kiváló **(település 2. neve)** településsel a megegyezés nem jött létre és ennek következtében a városnak 10-40 000 000 Ft kárt okozott. Az az állítás, hogy a polgármester, mint az önkormányzat képviselője a településnek kárt okozott, alkalmas hátrányos megítélésére, s ezáltal a kijelentés

valótlansága a jogsértést megalapozza. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg, hogy a tényállítás valótlan, e körben az ítélőtábla csupán visszautal az elsőfokú ítélet helyes indokaira, azt megismételni nem kívánja.

A fellebbezés kapcsán rámutat arra, a kárösszegezésége ugyancsak ténykérdés, nem pedig véleménynyilvánítás, ahogyan arra az alperes fellebbezésében hivatkozik.

Önmagában az alperes által megjelölt adat, valamint az önkormányzat által ténylegesen fizetendő perköltség összege közötti eltérés is lehetőséget adna a jogsértés megállapítására az alperesi közlés további részének valósága esetén is. Nem elhanyagolható ugyanis a különbség az alperes által megjelölt összeg és a ténylegesen felmerült perköltség között, amely **(település 2. neve)** polgármesterének tanúvallomása szerint 7-8 000 000 Ft, különös tekintettel a település amúgy is nehéz pénzügyi helyzetére, eladósodottságára.

Annyiban helytálló az alperes fellebbezési érvelése, hogy az elsőfokú bíróság által megjelölt indokok alapján a bejelentett tanúk meghallgatása nem lett volna mellőzhető. A bíróság a tényállás megállapításához szükséges bizonyítást a tanúk feltételezett elfogultságára hivatkozással nem mellőzheti (BH1999. 260). Ugyanakkor az ítélőtábla álláspontja szerint e tanúk meghallgatása szükségtelen, a jogvita elbírálása szempontjából ugyanis közömbös az, hogy a képviselő-testület tagjai valamint a város lakossága miként vélekedett a peres eljárásról illetve ehhez kapcsolódóan a felperes felelősségét hogyan ítélte meg.

Az összecszerűségben való esetleges tévedés a jogsértés megállapíthatóságát a kifejtettek miatt nem érinti, ennek legfeljebb egy erre alapított kárigény elbírálásakor a felróhatóság megítélése szempontjából lehetne jelentősége.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az alperes fenti kijelentése jogsértő.

Ugyancsak tényállítás az a kijelentés, miszerint a felperes azért, hogy saját magát mentse, az egész várost „nyomorba akarja taszítani”.

Arra helytállóan hivatkozik az alperes és ezt az **(E.) Bank** képviselőjének, **(bank képviselője)**nak a tanúvallomása is igazolja, hogy a zálogfedezetül lekötött ingatlanok értékesítése esetén az abból befolyt összeg erre vonatkozó eltérő megállapodás hiányában a pénzügyi intézetet illette volna meg, ezáltal pedig a város lényegében elvesztette volna a még forgalomképes ingatlanai elidegenítéséből befolyó eladási ár feletti rendelkezési jogot, annak a lehetőségét, hogy a befolyó összeget a hiteltörlesztéstől eltérő célra fordítsa. Tény ugyanakkor, hogy **(település 1. neve)** Város Önkormányzatának a már hivatkozott perben 400 000 000 Ft-ot meghaladó fizetési kötelezettsége keletkezett. Azt az alperes sem állította, hogy ezen követelésnek az ingatlanvagyonon túl egyéb fedezete lett volna. Az pedig semmiképpen nem állapítható meg, hogy a felperes szándékosan kezdeményezett egy esetlegesen a település számára kedvezőtlen döntést. Tény ugyanis, a település gazdasági helyzetének további elnehezülését jelentette volna az is, hogy ha a **(település 2. neve)-i** követelés az ingatlanvagyonból kerül kielégítésre. Az előzőekben írtak alapján pedig kétséget kizáróan valótlan az az állítás, miszerint a felperes magatartását az motiválta, hogy a peres eljárással járó következmények alól magát mentesítse, e

tekintetben ugyanis felelőssége nem bizonyítható. Az alperesnek e kijelentése azt sugallja, hogy a felperes nem riad vissza saját felelősségének az elhárítása érdekében olyan magatartástól sem, amely súlyos gazdasági hátránnyal jár a település számára. Mindezek alapján helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a megállapításra, hogy a valótlan tartalmú és a felperes hátrányos megítélésére alkalmas állítás sérti a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

Az ezt meghaladó fellebbezés alapos az alábbiak szerint.

A peradatok alapján helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a tárgyalások során a pénzügyi intézet részéről is igény merült fel arra, hogy az önkormányzat további ingatlanfedezetet ajánljon fel, de csak 600 000 000 Ft értékben. A felperes 2012. november 7-én tartott testületi ülésre készített előterjesztése a bank 2012. október 24. napján kelt levelén alapul, amely a még meg nem terhelt forgalomképes önkormányzati ingatlanvagyon biztosítékként történő bevonására vonatkozik. Ugyanakkor a felperes a tényállásban idézett nyilatkozatában maga ismerte el a még meg nem terhelt ingatlanvagyon felajánlásának a körülményeire tett alperesi előadás valóságát. A felperes nyilatkozatára figyelemmel a perben meghallgatott, ettől eltérő tartalmú tanúvallomások jelentőséggel nem bírnak. Ennek alapján pedig az alperes tényállítását valószínűnek kell tekinteni, ezért azzal összefüggésben a jogsértés megállapítására nincs lehetőség.

Az elsőfokú bíróság által ezt meghaladóan jogsértőnek minősített „maga nem polgármesternek való” kitétel véleménynyilvánítás, amely kifejezőmódjában nem sértő, bántó, lealacsonyító, vagyis a véleménynyilvánítás határait nem lépi túl, ezért az nem sérti a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

Az előzőekben kifejtettek alapján a másodfokú eljárásnak nem volt tárgya a felperest hazugnak minősítő alperesi megnyilvánulás, azonban a jogsértés e tekintetben sem lenne megállapítható, mert valóságalapja fennáll. A felperes az előterjesztés kapcsán feltett képviselői kérdésre azt nyilatkozta, hogy a bank kérte a további fedezet felajánlását, azt azonban elhallgatta, hogy az előterjesztésben szerepeltetett tartalom részben az ő közreműködésének eredményeként alakult ki, a bank eredetileg ilyen mértékű fedezetet nem kért. Ehhez képest az alperes kijelentése nem volt okszerűtlen, még ha megfogalmazásában kifogásolható is. A túlzó hangnem azonban a felperes közszereplői mivoltára tekintettel a jogsértést nem valószínűsíti meg (eBDT2000. 237).

A jogsértés Ptk. 84. § a) pontjában írt megállapításán túl a felperes megalapozottan kérte a Ptk. 84. § (1) bekezdés c) pontja alapján az alperest elégtételadásra kötelezni. Az elégtétel adása erkölcsi jóvátételt jelent, amelyre sor kerülhet szóban, írásban, nyilatkozattal vagy más megfelelő módon, a nyilvánosság előtt, vagy annak kizárásával egyaránt. A mód és a nyilvánosság körének meghatározása során figyelembe kell venni a jogsértés elkövetésének körülményeit, az okozott sérelem súlyát, jellegét, továbbá, hogy az milyen személyi körben vált ismertté. A megfelelő

#### **Pf.II.20.906/2013/4.szám**

elégtételadásnak általában nélkülözhetetlen tartalmi eleme a jogsértés tényének és mibenlétének ismertetése és ezentúl kifejezésre juthat abban a jogsértő megbánása, bocsánatkérése is. Ez utóbbi azonban alapvetően csak önkéntes lehet. Bocsánatkérést, megbánást kifejező nyilatkozat tételére a jogsértő nem kötelezhető. Ilyen tartalmú marasztalás ugyanis - önkéntes teljesítés hiányában - nem kényszeríthető ki, nem végrehajtható. E szempontokat értékelve, az ítélet tábla álláspontja szerint a perbeli

esetben az elégtételadásnak megfelelő módja, hogy az alperes a jogsértést megállapító ítéleti rendelkezést írásban megküldi a képviselő-testület tagjainak.

A felperes keresetében a Ptk. 84. § (1) bekezdés b) pontjában írt, a további jogsértéstől való eltiltásra vonatkozó jogkövetkezmény alkalmazását is kérte. Erre az elsőfokú bíróság ítélete rendelkezést nem tartalmaz, nincs arra utalás sem, hogy e kérelmet alaptalannak ítélte, ezért e körben az elsőfokú ítélet kiegészítésére kerülhet sor (Pp. 225. §).

Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása eredményeként az elsőfokú eljárásban a pernyertesség, pervesztesség aránya megközelítőleg azonos, ezért a peres felek a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján maguk viselik a jogi képviseletükkel kapcsolatban az elsőfokú eljárásban felmerült költségeiket, míg a felperes által lerótt kereseti illeték fele összegét az alperes köteles megfizetni a felperesnek.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét - újrászövegezve - a rendelkező részben foglaltak szerint a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta.

A pervesztesség-pernyertesség aránya a másodfokú eljárásban is azonos mértékűnek tekinthető, ezért a felek a jogi képviseletükkel felmerült másodfokú perköltségüket maguk viselik, a felperes pedig köteles megfizetni az alperesnek az alperes által lerótt fellebbezési illeték fele összegét (Pp. 81. § (1) bekezdés).

S z e g e d , 2014. május 14.

|                       |                                |                                |
|-----------------------|--------------------------------|--------------------------------|
| Dr.Szeghő Katalin sk. | Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk. | Bereczkyné dr.Lengyel Nóra sk. |
| a tanács elnöke       | előadó bíró                    | táblabíró                      |